

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2012

**ΟΜΙΛΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Δ.Μ.&Η.Δ. ΑΝΤΩΝΗ ΜΑΝΙΤΑΚΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΟΣΑ**

«Η μάχη κατά της γραφειοκρατίας, η συμβολή του ΟΟΣΑ στην καταπολέμησή της και οι γραφειοκρατικές αντιστάσεις στην άρση των διοικητικών βαρών.»

Η σημερινή εκδήλωση αποτελεί το επιστέγασμα, και ταυτόχρονα την αφετηρία, μιας πολύ σημαντικής προσπάθειας για την αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα, με τη βοήθεια ενός αναγνωρισμένου διεθνώς στον τομέα αυτόν οργανισμού, όπως είναι ο ΟΟΣΑ. Τόση είναι η δύναμη της γραφειοκρατίας στη χώρα μας που κτύπησε ακόμη και αυτή την αυταπόδεικτα ωφέλιμη για την Ελλάδα τεχνική βοήθεια του ΟΟΣΑ. Χρειάστηκε για να φτάσουμε εδώ, να περάσουν αρκετοί μήνες μέχρι τη σχετική διεθνή συμφωνία και να ξεπεραστούν με κόπο και πολύ χρόνο ποικίλα όσα εμπόδια και γραφειοκρατικές ενστάσεις. Χαίρομαι, επομένως, ιδιαίτερα σήμερα γιατί πέντε μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων μου και την πρώτη επαφή μου με το πρόβλημα παρακάμφθηκαν όλα τα εμπόδια και αρχίζει, επί τέλους, να υλοποιείται ένα έργο τόσο χρήσιμο για την άρση των διοικητικών βαρών.

Αν ο αρχικός στρατηγικός μας στόχος είναι η ριζική αναδιάρθρωση των δημοσίων υπηρεσιών μέσω της αξιολόγησης των διοικητικών μονάδων και του προσωπικού και γύρω από αυτόν τον άξονα περιστρέφονται όλες οι άλλες μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις, όπως είναι η κινητικότητα των υπαλλήλων, ο δεύτερος στρατηγικής σημασίας στόχος είναι η απλούστευση των διαδικασιών και η άρση των διοικητικών βαρών και γραφειοκρατικών επιβαρύνσεων. Φυσικά με τη συνδρομή και εφαρμογή μεθόδων και τεχνικών της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Αυτό τον δεύτερο στόχο υπηρετούμε σήμερα. Όπως είναι γνωστό, το μέγα και

τιπάνιο εγχείρημα της αξιολόγησης των δημοσίων υπηρεσιών και του προσωπικού, που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, τώρα και πέντε μήνες, με τη σύνταξη τεκμηριωμένων και πολυσέλιδων μελετών εκθέσεων αξιολόγησης διοικητικού και οικονομικού χαρακτήρα, συντελείται με βάση την τεχνογνωσία και τη μεθοδολογία που μας παρέχει η Task Force και η Γαλλία ως domain leader στη Διοικητική Μεταρρύθμιση.

Στον τομέα όμως της άρσης των διοικητικών βαρών αξιοποιούμε την τεχνογνωσία και τη δοκιμασμένη μέθοδο που μας υποδεικνύει ένας άλλος διεθνής οργανισμός, ο ΟΟΣΑ. Έτσι αξιοποιούμε κατά τον καλύτερο, ταχύτερο και κυρίως οικονομικότερο τρόπο την εμπειρία, την τεχνογνωσία και την έμπρακτη αλληλεγγύη των ευρωπαϊών εταίρων μας και των διεθνών οργανισμών, στους οποίους συμμετέχουμε αρκετές δεκαετίες τώρα ως μέλη. Φροντίζουμε παράλληλα την διεθνή αυτή εμπειρία και τεχνογνωσία να την κάνουμε κτήμα μας, να την οικειοποιούμαστε προσαρμόζοντάς την στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής διοικητικής πραγματικότητας. Παράλληλα, και αυτό θέλω να το τονίσω, το εξαιρετικά σημαντικό και υπαρκτικό για τη χώρα μας αυτό εγχείρημα της ριζικής αναδιάρθρωσης του Κράτους και της Διοίκησης το υλοποιούμε, το πραγματώνουμε με τις διαθέσιμες δυνάμεις της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, με μηδαμινούς έως ελάχιστους πόρους, φροντίζοντας να αξιοποιούμε τις δυνατότητες του υπάρχοντος στη Διοίκηση στελεχιακού δυναμικού και την υπαρκτή διάθεσή του να συμβάλει στην εθνική προσπάθεια.

Θέλουμε να οικοδομήσουμε μια Διοίκηση που να ανταποκρίνεται στα ευρωπαϊκά μεν πρότυπα, να είναι όμως φτιαγμένη με τα δικά μας χέρια και να φέρει τη σφραγίδα την ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Για να νοιώσουν οι δημόσιοι υπάλληλοι ότι η διοικητική μεταρρύθμιση τους αφορά και είναι και δικό τους έργο. Αυτό για την Κυβέρνηση και την κυβερνώσα κοινοβουλευτική πλειοψηφία είναι όρος εκ των ων ουκ άνευ: «ανοικοδομούμε το Κράτος και τη Διοίκηση με τις δικές μας δυνάμεις και τη δική μας εργασία, αξιοποιώντας τη συνδρομή και τεχνογνωσία των ευρωπαϊών εταίρων μας».

Το τέρας που ονομάζεται γραφειοκρατία στην Ελλάδα, δεν χρειάζεται να το περιγράψω. Την έχουμε υποστεί όλοι μας, πολίτες και επιχειρήσεις. Θα αρκεστώ να σας αναφέρω ένα ενδεικτικό μόνο στοιχείο. Το κόστος της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα εκτιμάται ότι ανέρχεται στο 6,8% του ΑΕΠ, δηλαδή περί τα 14 δις ευρώ – όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος σε άλλες χώρες της Ευρώπης είναι 3,5%. Θα προσθέσω μόνο ότι σύμφωνα με σχετικές έρευνες, οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα αναγκάζονται να δαπανούν ετησίως 2 δις ευρώ για να καλύψουν το κόστος που προκύπτει από γραφειοκρατικά εμπόδια. Και βέβαια, δεν πρέπει να λησμονούμε

ότι ο λαβύρινθος της γραφειοκρατίας είναι το έδαφος στο οποίο ανθίζουν φαινόμενα διαφθοράς και πελατειακής συναλλαγής. Για να γίνει όμως αποτελεσματική και γρήγορη η παρέμβασή μας, απαιτείται να παρακάμψουμε τις ίδιες τις αιτίες της γραφειοκρατίας: πρώτα και κύρια τη δαιδαλώδη πολυνομία, τις ατελείωτες αντινομίες της νομοθεσίας. Η κύρια πηγή της γραφειοκρατίας και της διοικητικής αδράνειας και ανευθυνότητας είναι η πληθώρα λεπτομερειακών νόμων, η αναπαραγωγή ενός εξωφρενικού φορμαλισμού και νομικισμού, που παραλύει εξ αρχής κάθε προσπάθεια και σκοτώνει κάθε πρωτοβουλία, την φαντασία και τελικά την ευθύνη του δημόσιου υπαλλήλου. Έχουμε πλήρη συνείδηση του προβλήματος. Δεν σκοπεύουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της δυσλειτουργίας και της κακής εφαρμογής των νόμων φτιάχνοντας νέους, μεγαλεπήβολους νόμους, που θα επισωρευθούν στον νομικό μας λαβύρινθο. Προτεραιότητά μας είναι η σταδιακή εφαρμογή των κανόνων της καλής νομοθέτησης, που χρόνια τώρα εκκρεμεί, μόλις παύσουν τα φοβερά κύματα των πολυνομοσχεδίων και των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου. Οι κανόνες της καλής νομοθέτησης είναι μεν νομοθετικά έτοιμοι, τώρα και καιρό, ελπίζω να μπορέσουμε από το 2013 να αρχίσουμε να τους εφαρμόζουμε και στην πράξη.

Και έρχομαι τώρα στη σημασία της σύμβασης με τον ΟΟΣΑ για την άρση των διοικητικών βαρών και την απλούστευση και επιτάχυνση της διοικητικής διαδικασίας. Η Συμφωνία που υπογράψαμε με τον ΟΟΣΑ είναι, όπως προείπα, στρατηγικής σημασίας. Μας προσφέρει ένα πολύτιμο εργαλείο, μια αποτελεσματική μέθοδο που στοχεύει στον πυρήνα του γραφειοκρατικού παραλογισμού: στον εντοπισμό και την άρση των βαρών που δημιουργούνται από τις γραφειοκρατικές, χρονοβόρες και περιττές ταιπωρίες επιχειρήσεων και πολιτών. Με τελικό στόχο την απλούστευση των διαδικασιών. Με μια μεθοδολογία άμεσα αξιοποιήσιμη. Με την παρούσα συμφωνία, ο ΟΟΣΑ αναλαμβάνει να χαρτογραφήσει νόμους και κανονισμούς σε 13 βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Να εντοπίσει περιττές γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις και να διατυπώσει εναλλακτικές συστάσεις για την τροποποίησή τους. Οι τομείς αυτοί είναι: Γεωργία και Γεωργικές Επιδοτήσεις, Ισολογισμοί/Εταιρικό Δίκαιο, Ενέργεια, Περιβάλλον, Αλιεία, Ασφάλεια τροφίμων, Φαρμακευτική Νομοθεσία, Δημόσιες Συμβάσεις, Στατιστικές, Φορολογικό Δίκαιο (ΦΠΑ), Τηλεπικοινωνίες, Τουρισμός, Εργασιακό περιβάλλον/Εργασιακές σχέσεις. Μας δίνεται έτσι η δυνατότητα να αξιοποιήσουμε προς όφελός μας την πρωτοποριακή τεχνογνωσία του ΟΟΣΑ. Με τη χρήση τυποποιημένου μοντέλου κόστους (standard cost model), όπως αυτό έχει προσαρμοστεί στην ελληνική διοικητική πραγματικότητα. Με στοχευμένες παρεμβάσεις, θα

εντοπιστούν και θα απομειωθούν το 80% των γραφειοκρατικών επιβαρύνσεων της νομοθεσίας μας σε αυτούς τους κρίσιμους για την κοινωνία και την οικονομία τομείς.

Από τη χαρτογράφηση αυτή θα προκύψουν αντίστοιχα 13 εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με το διοικητικό βάρος του συνόλου της νομοθεσίας στους παραπάνω τομείς.

Οι εκθέσεις θα περιλαμβάνουν:

- Ποσοτικοποίηση των διοικητικών βαρών
- Τα οφέλη που προκύπτουν από την άρση τους
- Καταγραφή των αλλαγών που πρέπει να γίνουν στη νομοθεσία και επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων που θα οδηγήσουν σε απλούστερες διαδικασίες.

Δεν θα μπω σε τεχνικές λεπτομέρειες του έργου, που θα παρουσιαστούν αναλυτικά στη συνέχεια. Επιτρέψτε μου όμως να σταθώ σε ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά των πολλαπλών διαστάσεων του έργου που θα υλοποιηθεί:

(α) Ταχύτητα: η εκτέλεση του έργου θα διαρκέσει 7 μήνες Και επιπλέον 3 μήνες, που αφορούν δράσεις διάχυσης τεχνογνωσίας και δράσεις επιμόρφωσης στην ελληνική δημόσια διοίκηση.

(β) Αποτελεσματικότητα: το έργο προβλέπει έναν σαφή και καθορισμένο δείκτη αποτελέσματος. Το ποσοστό μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που θα προκύψει από την άρση γραφειοκρατικών βαρών θα φτάσει στο 25% μέχρι το τέλος του 2013. Αυτή η σημαντική απομείωση βαρών σημαίνει ότι θα ευθυγραμμιστούμε και με τις διεθνείς και κοινοτικές υποχρεώσεις της χώρας. Όσοι και όσες γνωρίζουν την πραγματικότητα των συναλλαγών επιχειρήσεων και πολιτών με τη διοίκηση, καταλαβαίνουν ότι πίσω από αυτό το απλό νούμερο υπάρχει μια σημαντική ελάφρυνση ακόμη και για την καθημερινότητά τους. Ακόμη πιο σημαντική όμως είναι η αναπτυξιακή διάσταση αυτής της παρέμβασης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΕΕ, μια μείωσης αυτής της τάξης του 25% στα διοικητικά βάρη θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,4% μέχρι το 2025. Καταλαβαίνετε βέβαια τα πολλαπλά οφέλη για τη χώρα, στην προσπάθεια να αποτινάξουμε το φάσμα της ύφεσης και να επανεκκινήσουμε την οικονομία μας.

(γ) Ελάχιστο κόστος: σε μια περίοδο κρίσης, είναι αυτονόητη η προσπάθεια να διασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα με τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για τις δημοσιονομικές

αντοχές της χώρας και των φορολογούμενων πολιτών. Το έργο θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό κατά το ελάχιστο ποσοστό του 5% (60.000 ευρώ συνολικά), καθώς το υπόλοιπο 95% χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ. Διασφαλίζεται έτσι και χαμηλό κόστος αλλά και μια συμβολή στην απορροφητικότητα των πολύτιμων κονδυλίων του ΕΣΠΑ.

(δ) Συνέργεια με την ελληνική διοίκηση: η ομάδα υλοποίησης του έργου του ΟΟΣΑ, που θα περιλαμβάνει και μόνιμο κλιμάκιο στην Αθήνα αλλά και εμπειρογνώμονες στην έδρα του ΟΟΣΑ, θα συνεργάζεται στενά με ομάδα Ελλήνων εμπειρογνομόνων. Έχει ιδιαίτερη σημασία ότι στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής μπορεί να προσφερθεί μετεκπαίδευση σε στελέχη της ελληνικής δημόσιας διοίκησης πάνω στις σύγχρονες τεχνικές που εφαρμόζονται στις χώρες του ΟΟΣΑ στον τομέα της απομείωσης των διοικητικών βαρών. Έτσι, μετά την ολοκλήρωση του έργου, θα είναι σε θέση η ελληνική διοίκηση να προχωρήσει στην περαιτέρω υλοποίηση του εγχειρήματος. Μπορούμε και οφείλουμε να ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης αλλά και τη δημιουργία μιας δομής σταθερής συνεργασίας μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών και του ΥΔΜΗΔ. Με στόχο την ενημέρωση και εξοικείωση των δημοσίων υπαλλήλων με τους κανόνες της Καλής Νομοθέτησης. Και ακόμη, να ενθαρρύνουμε συνέργειες μεταξύ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του ΥΔΜΗΔ, στο πλαίσιο των δύο παράλληλων έργων που ξεκινούν, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανταλλαγή τεχνογνωσίας στους τομείς της κανονιστικής μεταρρύθμισης και του ανταγωνισμού.

(ε) Άμεσα και μεσοπρόθεσμα οφέλη: Τα οφέλη για τη διοίκηση και τους συναλλασσόμενους με αυτήν, επιχειρήσεις και πολίτες, είναι σαφή και συγκεκριμένα. Το άμεσο μόνο όφελος που αναμένουμε από την εξάλειψη των περιττών επιβαρύνσεων ανέρχεται στα 7 δις ευρώ. Αλλά τα οφέλη θα είναι πολλαπλάσια και μεσοπρόθεσμα, καθώς η αποτελεσματική αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας απελευθερώνει δυνάμεις και πόρους.

στ) Περαιτέρω δράσεις: Κλείνοντας, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, θα προταθούν διαρθρωτικού χαρακτήρα κατευθύνσεις για την απλοποίηση του συνόλου της νομοθεσίας και των διοικητικών διαδικασιών. Το βάρος και την ευθύνη για την περαιτέρω υλοποίησή τους θα αναλάβει η Πολιτεία με τη συνέργεια της δημόσιας διοίκησης. Μαζί όμως με ένα ευρύ φάσμα εγχώριων οικονομικών δυνάμεων και μελετητικών κέντρων, που θα κληθούν να συνδράμουν στο έργο της απλούστευσης του δαιδαλώδους νομοθετικού πλέγματος.

Ένας νέος μαραθώνιος ξεκινά στη χώρα μας με τερματικό σταθμό την πάταξη της γραφειοκρατίας, που δεκαετίες τώρα ακούμε να καταπολεμείται και να πατάσσεται, αλλά η ίδια, ως Λερναία Ύδρα, γιγαντώνεται. Τώρα πια δεν έχουμε άλλα περιθώρια: ή θα την αφήσουμε να μας πνίξει ή θα την πνίξουμε, και μάλιστα ηλεκτρονικά, πριν πνιγούμε. Ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα.